

Szívcsere

„És adok nékik egy szívet, és új lelket adok belétek, és eltávolítom a kőszívet az ő testökből, és adok nékik hússzívet; Hogy az én végzéseimben járjanak és rendeléseimet megőrizték és cselekedjék azokat, és legyenek nékem népem és én leszek nékik Istenök.” (Ez 11,19.20)

Nagyon sokszor szimbólumokkal fejezzük ki magunkat. Ha valakinek féltékenységgünket akarjuk kifejezni, sárga rózsát adunk. Ha valakinek jó szerencsét akarunk kívánni, átadunk egy négylevelű lóherét, s ezzel kifejezzük jókívánságunkat. A tizenéves szerelmesek egy nyíllal átlőtt szívet küldenek szerelmüknek, aki megérti az érte dobogó szív szerelmét. Igen, mert a szív a szeretet a szerelem jelképe, másként szólva: a szív lakója a szeretet. De vajon csak a szeretet a szív lakója? A Példabeszédek könyvének írója azt mondja, hogy *„Minden féltett dolognál jobban őrizd meg szívedet, mert abból indul ki minden élet”* (Péld 4,23). Ha szava-it elfogadjuk, akkor azt mondjuk, hogy a szív nemcsak a szeretet, a béke, a jóság, hanem sokszor a gyűlölet, a háborúság, a bűn, általában az érzelmeink fészke, tanyája. Jézus azt mondja, hogy *„A jó ember az ő szívének jó kincseiből hozza elő a jókat; és a gonosz ember az ő szívének gonosz kincseiből hozza elő a gonoszokat.”* (Mt 12,35)

Ezek szerint a szíve határozza meg az embert. A nyílt, az őszinte emberről azt mondjuk, hogy tenyerén hordja a szívét, a finom lelkű emberről azt mondjuk, olyan a szíve, mint a vaj, a jó emberről azt, hogy olyan, mint egy darab kenyér, a kemény, konok emberről azt, hogy kő szíve van, vagy az érzéketlen emberről azt, hogy nincs szíve.

Mi unitáriusok nem valljuk azt az ószövetségi elvet, hogy az ember szíve születésétől kezdve gonosz, de tudatában vagyunk annak, hogy az emberiség még nem emelkedett a tökéletesség ama magaslatára, ahol a gyűlölet, a gonosz elmaradt volna tőle, s a történelem folyamán sokszor bizonyította, hogy igenis szükség van a megújulásra. Így volt ez Ezékiel próféta idejében is, amikor a próféta az Úr ajkára adja e szavakat: *„És adok nékik egy szívet, és új lelket adok belétek, és eltávolítom a kőszívet az ő testökből, és adok nékik hússzívet; Hogy az én végzéseimben járjanak és rendeléseimet megőrizték és cselekedjék azokat, és legyenek nékem népem és én leszek nékik Istenök.”*

Mi emberek mindig a negatív hatásokra figyelünk fel, azok ragadják meg érzelmeinket, képzeletünket. Például, amíg naponta terített asztalunkon ott a

mindennapi kenyér, alig vesszük észre, olyan természetes, olyan mindennapi, de ha néha megszűnik, vagy hiányzik, mindjárt szóvá tesszük vagy zúgolódunk. Ha békésen folyik életünk, föl sem tűnik, mintha ez volna a természetes, de ha háborúságok lepnek meg, háborgunk mi is, mindenkivel perelünk. Boldogan sütkezünk a tavaszi napsugárban, de ha vészes felhők ülik meg az eget, vihar tör ránk, türelmetlenek, idegesek, panaszosak leszünk. A lelki élet terén is így vagyunk: a békétlenségben tudjuk értékelni a békét, az aggodalmak között azt, hogy mit jelent a hit, a bizalom, a gyűlölet között azt, hogy mit jelent a szeretet. Amikor az érzelmi élet síkján elhatalmasodnak a negatív erők, ezek törnek a felszínre, megsokasodnak a háborúságok, a gyűlölet, a szeretetlenség, a kapzsiság, a gyilkosság, a türelmetlenség, és minden, ami rossz, ami bántó, olyankor mondjuk, hogy kőszívűek az emberek. Minél nagyobb fokú ez az emberiség, a tömeg viszonylatában, annál jobban, annál égetőbben jelentkezik a vágy a megjobbulásra. A mi életünkben is alkalomszerű ez a bibliai mondás, és szükségszerű alapigénk tanítása: „*eltávolítom a kőszívet az ő testökből, és adok nekik hússzívet.*”

Néhány példával szeretném igazolni állításomat:

A mának jerikói útján sokszor találkozunk meggyötört, kifosztott, vérébe fagyott, agyonvert emberekkel, akik mellett félrefordulva, érzéketlenül mennek el ismerősök, ismeretlenek, hívők és hitetlenek, meg sem látva a szenvedőt. Nem csoda, ha fölsír a szenvedő lélek ekként: szívtelen emberek.

Béna koldus járja a falu utcáit, minden házhoz bekopog, alamizsnát kérő kezét hiába nyújtja kérőleg az emberek felé, alamizsnát keveset kap, de annál több szitkot és bántást. Csoda-e, ha az utolsó házat azzal a keserű kifakadással hagyja el: szívtelen népség.

Gyakran hallunk híreket arról, hogy anya megöli gyermekét, vagy apa legyilkolja családját, vérfagyasztó hírek, melyek után önkéntelenül kiáltunk fel: szívtelen szülők!

Öreg szülő mindenét szétosztotta már, kis hajléka maradt meg neki csupán, s lám, azt is elkívánják tőle. Mézes-mázás szavakkal mindent ígérnek neki, biztos otthont, meleg családi légkört, jó megélhetést, csak adja el a házat. Aztán az árát elveszik tőle. Lehet, hogy még valameddig gondját viselik, s aztán bedugják az öregotthonba, s meg sem látogatják. Nem csoda, ha keseredett szívvel így szól az egykor tíz gyermeket felnevelő anya, kit a tíz gyermek nem tud eltartani: szívtelen gyermekek!

Folytassam a vég nélküli sort, a számtalan példát, melyeknek mind egy a vége: szívtelen emberek? Hadd illusztrálja ezt egy kis vers: „Szabad-e még dalolni a szívről, / Van-e még a földön szeretet, / Egyszer én is hallottam régen, / Hogy egy szív nélküli ember született, / Akkor azt hittem, hogy csak mese az egész, /

De most látom, hogy az a drága kincs, amit szívnek neveznek,/ De sok embernek nincs.” (Seress Rezső)

A fentiekből láthatjuk, hogy szükség van az érző, eleven, meleg, hű szívre a kőszív helyett, mely jobbá, nemesebbé teszi az emberiséget. És kitől várhatjuk ezt a szívcsereét? A zoltáríró azt mondja: „*Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten*” (Zsolt 51,12) Vajon elég csak Istentől várni ezt a nagy változást? Kálvin, a nagy reformátor pecsétjén a következő kép látható: egy föltartott kézben egy szív van, s körülötte az írás: „*Megöldöklöm a szívem, és neked adom Uram.*” Tehát Isten és ember közös munkája ez a szívcsere, ami megpróbáló szenvedéssel, fájdalommal jár, de meg kell történnie, hogy a rideg kőszív helyett meleg, érző hússzívet kapjunk cserébe.

Bizonyára hallottatok Christiaan Neethling Barnard professzorról, a dél-afrikai szívsebészről, aki a világon először hajtott végre szívműtétet, amellyel egy embernek eltávolította beteg szívét és új, egészséges szívet ültetett helyébe. Azok, akik látták filmen ezt a műtétet, mondják, hogy mennyi kockázattal, mennyi fájdalommal járt, milyen hosszú időt igénybevevő volt ez a műtét. Ilyen fájdalmas műtétet hajt végre rajtunk is Isten, hogy beteg, megromlott, kemény kőszívünk helyett új, érző, meleg szívet adjon.

Ismertem egy embert, akinek nem volt különösebb képesítése, de azokat a képességeket, amikkel rendelkezett úgy tudta kamatoztatni, hogy gyorsan meggazdagodott. Szép családot alapított, gyermekeinek házakat épített, földeket vásárolt, cséplőgépet vett. Gőgös, elbizakodott ember lett, annyira, hogy egy társaságban ki merte mondani, hogy az Isten is elkésett attól, hogy őt szegény emberré tegye. És egyszer ő is Jób sorsára jutott: földjeit a kollektív gazdaság bekebelezte. Házait államosították, cséplője miatt nagy terhekkel sanyargatták, egy gyermeke tolókokcsiba került, feleségét eltemette, s ő a kortól és a terhektől megrokkanna töltötte öreg napjait, de Istenhez tért. Fájdalmas operációval, de Isten eltávolította hideg kőszívét és hússzívet adott cserébe.

Ismertem embert, aki lenézett, megvetett minden nélkülöző, szegény, nyomorék embert, aki ha látott nélkülöző embert, szidta, restnek, tétlenkedőnek, lustának nevezte, mintha a bőséget csak a munkának lehetne köszönni. Ha látott szegény embert, akit csapások, betegségek csorbítottak, azzal vádolta, hogy tékozló, lumpoló, aki nem tudja megbecsülni azt, amije van. De ezt az embert is láttam kisémmizve, családját betegen vergődni, pénzét gyógyszerre költve szegényen nélkülözni, s így tisztelni a szegényt, a nélkülözőt. Fájdalmas operáció, de kellett ahhoz, hogy megtanuljon a szívével is látni.

Láttam embert, aki előmenetelét, javait, vagyonát saját munkája, esze, szorgalma, ereje jutalmául ismerte el. Akinek Isten, Jézus, templom, imádság csak

fikció volt, haszontalan időtöltés, de egyszer, amikor mindene elveszett, s nem maradt más, csak az Isten, a templom, az imádság, megtanult hinni, bízni és imádkozni. Fájdalmas operáció, de kellett, hogy a hit szemüvegén keresztül is megtanuljon látni.

Fájdalmas operáció, de szükség van rá, hogy a te életed, az én életem jobb, nemesebb, igazabb legyen, hogy belőle a legtöbb ember legnagyobb boldogsága szülessen meg, hogy épüljön és szépüljön általa a világ, és épüljön az Isten országa.

Ezzel az új szívvel akar elindítani Isten mindnyájunkat, a földművest a mezőre, a munkást a gyárba, a tanítót az iskolába, a lelkészt a szószékre, és ha így lesz, hiszem, Isten szeme boldogan mosolyog le ránk, mert végzésében járunk, rendeléseit megtartjuk, leszünk neki népe, és ő lesz nekünk Istenünk mindörökké.

Ámen.